

Møre og Romsdal
fylkeskommune

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

Dykkar ref:	Dykkar dato:	Vår ref:	Vår saksbehandlar:	Vår dato:
	16.09.2020	117354/2020/S11	Johnny Loen, 71 28 02 43	14.12.2020

Sundal kommune - vassressurslova og energilova - konsesjon for Smisetfossen kraftverk i Ålvundelva - fråsegn ved offentleg ettersyn

Møre og Romsdal fylkeskommune har ut frå sine ansvarsområde følgjande merknader:

MERKNADER TIL KONSEKVENSENTGREIINGANE

Planfaglege merknader

Kraftstasjonen har ein estimert årsproduksjon på 4 GWh, og kjem såleis ikkje inn under oppfangingskriteria i forskrift om konsekvensutgreiingar, vedlegg I pkt 15 b, jf § 6. Søknaden må likevel vurderast opp mot vedlegg II, pkt 3 a, jf. § 8. Denne vurderinga er ikkje gjort. Vi vil her vise til § 10, andre ledd pkt c, som slår fast at potensiell konflikt med statlege planretningslinjer m.v, utløyser krav om konsekvensutgreiing. Ålvunda er eit varig verna vassdrag, og er såleis underlagt statlegte planretningslinjer for verna vassdrag, som det ikkje er vist til i det heile.

Når dette er sagt, ligg det ved søknaden ei konsekvensutgreiing, bygd med utgangspunkt i handbok frå Statens Vegvesen, tilpassa NVE sine malar. Konsekvensutgreiinga omhandlar alle relevante tema og er systematisk.

Ålvunda vart i 1973 verna i Verneplan I for vassdrag. Avsnitt 3.8 i konsekvensutgreiinga omtaler verneplan I kortfatta, der ein viser til at Smisetfossen ikkje er blant utvalde lokalitetar i ein rapport frå 1999. Vi vil vise til dei rikspolitiske retningslinjene, som mellom anna slår fast at måla for forvaltninga av dei verna vassdraga må:

- unngå inngrep som reduserer verdien for landskapsbilde, naturvern, friluftsliv, vilt, fisk, kulturminne og kulturmiljø
- sikre referanseverdien i dei mest urørte vassdraga
- sikre og utvikle friluftsverdien, særleg i område nær konsentert busetnad
- sikre verdien knytt til førekomstar/område i dei verna vassdragas nedbørsfelt som det er fagleg dokumentert har betydning for vassdragets verneverdi
- sikre dei vassdragsnære områda sin verdi for landbruk og reindrift mot nedbygging, der desse interessene var ein del av grunnlaget for vernevedtaket.

Då verneplan I var vedteken allereie i 1973, var det ikkje særskilt spesifikt godtgjort kva som var dei verneverdige kvalitetane, utover den meir generelle, storskala omtalen som også er gjengitt i konsekvensutgreiingane. Vernet var i utgangspunktet berre eit vern mot vassdragsutbygging, men det er seinare presisert at andre vassdragsinngrep også

må vurderast opp mot dei same verdiane. Punkta over bør likevel vere særskilt kommentert når ein vel å søke konsesjon i eit verna vassdrag. Vi kan heller ikkje sjå at det er referert til forvaltingsplanen frå 1999 (berre til ein fagrapport).

Ut frå dette vil vi hevde at konsekvenustgreiingane ikkje er tilstrekkelege og såleis ikkje kan leggest til grunn for vedtak om konsesjon.

Vi har elles ikkje særlege fagspesifikke merknader til det som vert lagt fram.

MERKNADER TIL KONSESJONSSØKNADEN

Planfaglege merknader

Kraftstasjonen vil produsere mindre enn 1 MW effekt. Dette er innanfor kva Stortinget har opna for i verna vassdrag. Det er frå før to kraftanlegg i elva, og verdien som "urørt" er sjølvsgat redusert ut frå dette. Likevel ligg begge dei eksisterande anlegga nedstrøms det som no er omsøkt, og påverkar derfor ein del av elva som tidlegare har vore naturleg vassføring i.

Det omsøkte tiltaket er likevel nokså moderat i storleik og påverkar ut frå konsekvensutgreiinga berre i liten grad landskap, vassressursmål og naturmangfald. Ut frå dette vil vi ikkje reise motsegnmot/påklage eit positivt konsesjonsvedtak, dersom utgreiingane oppdaterast med sikte på å kvittere ut forholdet til rikspolitiske retningslinjer.

Vassforskrifta

Gjeldande regional plan for vassforvaltning i Møre og Romsdal vassregion blei godkjent 1.7.2017 av Klima- og miljødepartementet. Forvaltingsplana sett miljømål for vassforekomst i kyst, vatn og vassdrag, og hovudmålet er god økologisk og kjemisk tilstand i løpet av planperioden. Vassforvaltingsplanen skal leggest til grunn i kommunal og statleg saksbehandling og verksemd. Planen oppdaterast for perioden 2022-2027.

Det omsøkte tiltaket vil kunne påverke vassforekomst 111-14-R Ålvundelva, øvre del. Vassforekomsten har god økologisk tilstand både i dag og som framtidig mål. Det er i dag ein bestand av aure i elva.

Kraftinntaket vil vere rett ovanfor fossen og utløpet vil vere nedanfor. Fossen fungerer som vandringshinder for innlandsfisk og det er eit relativt kort strekk av elv som blir direkte påverka av utbygginga. Med krav om minstevassføring vil tiltaket isolert sett ikkje komme vesentleg i konflikt med miljømåla til vassforekomsten eller for bestanden av innlandsfisk.

Det er likevel kraftverk lenger nede, som allereie påverkar Ålvundelva, og det viktig å ha ei heilskapleg tilnærming til vurderinga av tiltaket. Kunnskapsinnhenting om bestanden av aure, eventuelle flaskehalsar for fisk og avbøtande tiltak bør derfor utarbeidast for elva nedstraums fossen.

KONKLUSJON

Konsekvensutgreiingane må meir spesifikt kvittere ut føringar gitt i rikspolitiske retningslinjer for verna vassdrag. Likeeins må det kome fram korleis tiltaket er vurdert opp mot kriteria i forskrift om konsekvensutgreiingar, § 8 og vedlegg II.

Dersom søknadsdokumenta vert oppdatert som omtalt ovanfor, vil vi ikkje gå imot at det vert gitt konsesjon.

Ein eventuell konsesjon må også drøfte og fastsette konsesjonsvilkår ut frå eit samla bilde av vassdraget nedstrøms.

Med helsing

Ingunn Bekken Sjøholm
Fylkesplansjef

Johnny Loen
Plansamordnar

Brevet er elektronisk godkjent og vil ikke bli sendt i papir

Fagsaksbehandlar:

Vassforskrifta: Rådgivar Håkon Slutaas, tlf, 71 28 04 41

Kopi:

Sunndal kommune

Fylkesmannen i Møre og Romsdal